

Katowice, 27 grudnia 2011 r.

Znak: WK-6100/30/4/11

Pan
Antoni Mrowiec
Wójt Gminy
Świerklany

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 20 września 2011 r. do dnia 21 października 2011 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Świerklany, za okres od 1 stycznia 2007 r. do 5 sierpnia 2011 roku.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 28 października 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie ustaleń ogólnno-organizacyjnych:

- *Nie powierzono na piśmie p. Annie Stępień – Skarbnikowi Gminy Świerklany obowiązków i odpowiedzialności w zakresie określonym w przepisach art.45 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz.1223 z późn. zm.).*
Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponoszą: p. Stanisław Gembalski – były Wójt Gminy Świerklany oraz p. Antoni Mrowiec – Wójt Gminy Świerklany. W trakcie przeprowadzonej kontroli Wójt Gminy Świerklany powierzył Skarbnikowi Gminy Świerklany obowiązki i odpowiedzialność w zakresie określonym w art. 54 ww. ustawy o finansach publicznych.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *Zaniechano wykazania w jednostkowym sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września 2010 r. raty pożyczki przekazanej w dniu 3 sierpnia 2010 r. przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Pożyczka ta w kwocie 1.450.000,00 zł została ujęta w ewidencji księgowej w dniu 31 sierpnia 2010 r. na podstawie wyciągu bankowego Nr 173 z dnia 3 sierpnia 2010 r. Naruszono tym § 6, § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, sprawozdania jednostkowe są sporządzane na podstawie ksiąg rachunkowych, kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W trakcie kontroli tj. w dniu 26 września 2011 r. skorygowano powyższe sprawozdanie.*

Zadania w zakresie sporządzania sprawozdania Rb-NDS należały do p. Anny Stepień – Skarbnika Gminy Świerklany.

Powyższe sprawozdanie jednostkowe Rb-NDS zostało podpisane przez p. Annę Stepień – Skarbnika Gminy Świerklany oraz przez p. Stanisława Gembalczyka – byłego Wójta Gminy Świerklany.

- *W przepisach wewnętrznych w zakresie zasad (polityki) rachunkowości wprowadzonych Zarządzeniami Nr W.0151-224/07 Wójta Gminy Świerklany z dnia 31 grudnia 2007 r. oraz Nr W.0151-225/10 Wójta Gminy Świerklany z dnia 31 grudnia 2010 r. wraz ze zmianami nie wskazano:*
 - *metody ustalania wyniku finansowego, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.),*
 - *przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń na kontach księgi głównej, co było wymagane art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a wyżej przytoczonej ustawy,*
 - *sposobu prowadzenia ewidencji księgowej mającej na celu wyodrębnienie zobowiązań wymagalnych w ramach kont rozrachunkowych Urzędu Gminy w Świerklanach. Stosownie do art. 8 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy określając zasady rachunkowości należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej, przy zachowaniu zasady ostrożności. Stosownie do § 12 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), a następnie § 15 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) zakładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.*

Przygotowanie projektów przepisów wewnętrznych dotyczących rachunkowości należało do zadań p. Anny Stepień – Skarbnika Gminy Świerklany.

Wniosek Nr 1

Uzupełnić przepisy wewnętrzne regulujące politykę rachunkowości o metodę ustalenia wyniku finansowego, zasady klasyfikacji zdarzeń na kontach księgi głównej oraz zasady prowadzenia ewidencji księgowej w zakresie wymagalności zobowiązań, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

- *W 2010 r. niebieżąco ujęto w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Świerklanach na koncie 011 „środki trwałe” operacje dotyczącą sprzedaży prawa własności działek położonych w Świerklanach Górnych przy ul. Boryńskiej.*

Zgodnie z przepisem art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn zm.) do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Powyższej sprzedaży dokonano w dniu 16 lutego 2010 r. na podstawie aktu notarialnego Rep. A Nr 1072/2010. Inspektor ds. gospodarki gruntami dowód „PT” przekazał do Referatu Księgowości i Finansów dopiero w dniu 1 lipca 2010 r. W księgach rachunkowych Urzędu na koncie 011 „środki trwałe” ujęto ww. operację w dniu 31 lipca 2010 r.

W instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych przyjętych Zarządzeniem Nr W.151-54/09 Wójta Gminy Świerklany z dnia 25 marca 2009 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr W.0151-219/07 Wójta Gminy Świerklany z dnia 27 grudnia 2007 r. nie określono terminów przekazywania dowodów „PT”, pomiędzy Referatem Gospodarki Przestrzennej, Komunalnej i Ochrony Środowiska, a Referatem Księgowości i Finansów.

Ponadto wzór protokołu „PT” stanowiący załącznik Nr 2 do ww. instrukcji nie przewidywał miejsca do zapisania daty wystawienia dowodu oraz wskazania z imienia i nazwiska wystawcy dowodu. Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) dowód księgowy powinien zawierać co najmniej: datę dokonania operacji, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą - także datę sporządzenia dowodu oraz podpis wystawcy dowodu.

Opracowywane projektów przepisów wewnętrznych należało do p. Anny Stepień – Skarbnika Gminy Świerklany.

Osobą odpowiedzialną za sporządzenie oraz przekazanie dowodu „PT” do Referatu Księgowości i Finansów był inspektor ds. gospodarki gruntami. Nadzór nad pracownikiem sprawował Kierownik Referatu Gospodarki Przestrzennej, Komunalnej i Ochrony Środowiska.

Wniosek Nr 2

Uzupełnić procedury dotyczące obiegu dokumentów księgowych w zakresie sporządzania dowodów „PT” oraz terminów ich przekazywania do Referatu Księgowości i Finansów w sposób umożliwiający prawidłowe ujęcie dowodów w księgach rachunkowych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W 2007 r. w księgach rachunkowych jednostki budżetowej – Urząd Gminy na koncie 221 – „należności z tytułu dochodów budżetowych” ujęto operacje dotyczące pożyczki udzielonej w dniu 14 lipca 1995 r. kontrahentowi o Nr konta 0860.*

Powyższe było niezgodne z postanowieniami zakładowego planu kont wprowadzonego Zarządzeniem Nr 523/W/06 Wójta Gminy Świerklany z dnia 30 października 2006 r. oraz postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

Wg stanu na dzień 1 stycznia 2007 r. należności od ww. kontrahenta wynosiły 30.324,81 zł, w tym należność główna – 18.351,14 zł oraz odsetki w wysokości 11.973,67 zł. Zarządzeniem Nr W.0151-205/07 z dnia 11 grudnia 2007 r. Wójt Gminy Świerklany umorzył ww. należności. Powyższe należności wyksięgowano w dniu 11 grudnia 2007 r.

Odpowiedzialność za ujęcie w księgach rachunkowych należności z tytułu udzielonej ww. pożyczki na koncie 221 ponosiła p. Eugenia Zielińska - były Skarbnik Gminy Świerklany.

W zakresie dochodów budżetowych:

- *W 2007 r. zakończono w Gminie Świerklany Budowę kanalizacji w zlewni PII-2 i PII-3. W grudniu 2010 r. zakończono budowę kanalizacji w zlewni PII-1. W związku z zakończeniem inwestycji zaistniały warunki do podłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej. Zgodnie z przepisem art. 144 ust. 1 właściciele nieruchomości uczestniczą w kosztach budowy infrastruktury technicznej przez wnoszenie na rzecz gminy opłat adiacenckich. Ustalenie opłaty adiacenckiej jest możliwe zgodnie z art. 145 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651) każdorazowo po stworzeniu warunków do podłączenia nieruchomości do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej w terminie do 3 lat od dnia stworzenia w/w warunków jeżeli w dniu stworzenia tych warunków obowiązywała uchwała rady gminy w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej. Projekt uchwały w sprawie opłaty adiacenckiej przedłożono Radzie Gminy Świerklany na sesji w dniu 2 kwietnia 2008 r. Decyzją Rady Gminy Świerklany podjęcie uchwały przesunięto na inny termin. Kolejnego projektu w sprawie opłaty adiacenckiej nie przedłożono do dnia zakończenia kadencji Rady Gminy Świerklany. W nowej kadencji Rady Gminy Świerklany rozpoczętej w 2010 r. również nie przedłożono projektu uchwały w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej.*

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi p. Stanisław Gembalczyk - były Wójt Gminy Świerklany i p. Antoni Mrowiec Wójt Gminy Świerklany.

Wniosek Nr 3

Przedłożyć Radzie Gminy w Świerklanach projekt uchwały w sprawie stawki procentowej opłaty adiacenckiej mając na uwadze przepisy art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz art. 30 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *W informacji o stanie mienia sporządzonej w latach 2007 – 2010 nie zawarto danych w zakresie uzyskanych dochodów z tytułu wykonywania prawa własności. Działaniem powyższym naruszono art. 180 ust. 4 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz art. 267 ust. 1 pkt. 3 lit. d ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi p. Anna Stepień - Skarbnik Gminy Świerklany.*

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad Skarbnikiem Gminy Świerklany w zakresie prawidłowego wykazywania danych w informacji o stanie mienia komunalnego stosowanie do przepisu art. 267 pkt. 3 lit. d ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze przepis art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

- *W postępowaniach na sprzedaż nieruchomości przeprowadzonych w latach 2008 – 2009 nie podano terminów przeprowadzania poprzednich przetargów. Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2004 r. Nr 261 poz. 2603 z późn. zm.) w ogłoszeniu o przetargu podaje się informacje zamieszczone w wykazie oraz czas, miejsce i warunki przetargu, a w razie ogłoszenia kolejnego przetargu lub rokowań, również terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów.*

Powyższe stwierdzono w następujących postępowaniach:

- *przetargu II ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości zabudowanej, położonej przy ul. Przemysłowej, obręb Świerklany Górne, o powierzchni 2159 m² - działka Nr 1686/122;*
- *przetargu II i III ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości zabudowanej, położonej przy ul. Szerockiej, obręb Świerklany Górne, o powierzchni 5979 m² - działka Nr 628/50.*

Za przygotowanie ogłoszenia o przetargu odpowiedzialna była komisja konkursowa, powołana Zarządzeniem Nr 284/W/05 Wójta Gminy Świerklany z dnia 14 stycznia 2005 r.

Wniosek Nr 5

Wzmocnić nadzór nad członkami komisji konkursowej w zakresie przygotowywania dokumentacji na zbycie nieruchomości gminnych zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102 poz. 651 z późn. zm.), mając na uwadze przepis art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.